

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดของการดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 จำนวน 432 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของยามานะ (Yamane, 1970 : 125)

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ	n	คือ	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	คือ	ขนาดของประชากร
	e	คือ	ปริมาณความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดได้ (.05)

โดยที่จำนวนขนาดของประชากรในการวิจัยนี้เท่ากับ 432 คน เมื่อคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร จะได้ดังนี้

$$n = \frac{432}{1 + 432 (0.05)^2}$$

$$= 213.86 \text{ คน}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คนและทำการสุ่มแบบสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) รายละเอียดดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. พระนครศรีอยุธยา	37	18
2. ท่าเรือ	26	13
3. นครหลวง	21	10
4. บางปะหัน	31	15
5. บ้านแพรก	9	4
6. ภาชี	25	12
7. มหาราช	17	8
8. วังน้อย	29	14
9. อุทัย	30	15
10. เสนา	44	22
11. ลาดบัวหลวง	26	13
12. ผักไห่	25	12
13. บางปะอิน	36	18
14. บางบาล	25	12
15. บางไทร	34	17
16. บางซ้าย	17	8
รวม	432	214

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1. (2549 : ออนไลน์); สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2. (2549 : ออนไลน์)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษาและประสบการณ์การดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นลักษณะมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประยุกต์ตามแนวทางของลิเคิร์ต และได้กำหนดค่าของคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด	ร้อยละ 81-100
4 คะแนน หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติมาก	ร้อยละ 61-80
3 คะแนน หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติปานกลาง	ร้อยละ 41-60
2 คะแนน หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อย	ร้อยละ 21-40
1 คะแนน หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	ร้อยละ 1-20

ตอนที่ 3 แบบสอบถามผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นแบบสอบถามเป็นลักษณะมาตรวัดประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ประยุกต์ตามแนวทางของลิเคิร์ต และได้กำหนดค่าของคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด	ร้อยละ 81-100
4 คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก	ร้อยละ 61-80
3 คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง	ร้อยละ 41-60
2 คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย	ร้อยละ 21-40
1 คะแนน หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ร้อยละ 1-20

2. วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำผลที่ได้มาใช้กำหนดกรอบแนวคิด กำหนดนิยาม โครงสร้างของตัวแปรที่ต้องการวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างตารางวิเคราะห์โครงสร้างตัวแปรที่ต้องการวัดในแต่ละมิติและสร้างแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้ คือ มีวุฒิปริญญาเอกสาขาการบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา (ในภาคผนวก ก.) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด (Index of Item objective congruence : IOC) ความครอบคลุมของข้อคำถามและความชัดเจนของภาษาได้ค่า IOC ตั้งแต่ .6 – 1 (ภาคผนวก จ.)

ขั้นที่ 5 นำข้อคำถามไปปรับปรุงตามผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ นำเรียนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และจัดทำเป็นแบบสอบถาม

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือโดยการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach. 1970 : 161) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเท่ากับ 0.86 ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เท่ากับ 0.87 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 และนำผลการวิเคราะห์มาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขและจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกเสนอสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษา
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา จำนวน 214 ชุด นำมาให้คะแนนและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ในการตอบแล้วนำไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การดำรงตำแหน่ง วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยของลิเคิร์ต (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีภาวะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้เกณฑ์ประเมินค่าเฉลี่ยของลิเคิร์ต (Likert method) (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 100) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient) (ยูทงพงษ์ กัยวรรณ. 2543 : 161) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .81 - .1.00	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .61 - .80	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .41 - .60	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .20 - .39	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ต่ำกว่า .20	หมายถึง	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

และกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ เพื่อนำไปใช้ในการแปลผล ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percent)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)
3. สถิติที่ใช้หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)